

náhradu celého papírnického stroje. Z toho však nelze usuzovati na uznání důvodu k plnění, právě naopak nasvědčuje to tomu, že následkem neuznání důvodu plnění počítala již se zahájením sporu před řádným soudem, jenž jedině je povolán k rozhodnutí o důvodu plnění. Tím neodňala pojistníku možnost žalovati o náhradu celého papírnického stroje, neboť, zda je žalovaná strana povinna, hraditi pojistníku zcela nebo z části rozhodčím výrokem zjištěnou škodu či zda není povinna hraditi nic, je dosud sporné a rozhodčí soud není ani oprávněn o tom rozhodovati. Že žalovaná strana považovala jen žalobce za vázána rozhodčím výrokem a sebe nikoliv, není zjištěno, naopak výši zjištěné škody 111.120 Kč uznávají obě strany.

Čís. 12301.

Pojišťovací smlouva.

Ustanovení všeobecných pojišťovacích podmínek, podle něhož pojistník pozbývá nárok na náhradu, přehání-li podstatně velikost škody, nelze použítí, shořely-li pojistníku všechny pojištěné věci. V tom, že se pojistník rozchází se znalcem co do hodnoty shořelých věcí, není o sobě přehánění výše škody (vědomé udání hodnoty shořelých věcí nad pravou cenu).

Nepadá na váhu, že první soud početní chybou zjistil úhrnnou škodu číselně nesprávně. Takové nedopatření může býti opraveno v každém období řízení (§ 419 c. ř. s.).

Ustanovení všeobecných pojišťovacích podmínek, že pojistník musí dříve, než žádá náhradu, dokázati svou nevinu na vzniku škody úředním vysvědčením, aniž tam uvedeno, kterým úřadem má býti vydáno, jde na vrub pojišťovny (§ 915, druhý odstavec, obč. zák.).

Podle pravidel poctivých styků (§ 914 obč. zák.) neplatí ustanovení všeobecných pojišťovacích podmínek, podle něhož pojistník, není-li spokojen s náhradou ředitelstvím mu přiznanou, jest povinen učiniti o tom v určité lhůtě ředitelství písemné oznámení, a že, promešká-li tuto lhůtu, pokládá se to za důkaz, že souhlasí, — i v případě, že pojistník škodu ředitelstvím přiznanou dříve již výslovně odmítl.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1833, Rv I 2118/32.)

Žalobce měl u žalované pojišťovny pojištěny nemovitosti proti požáru na 39.208 Kč. O požáru ze dne 25. dubna 1928 učinil žalobce pojišťovně předepsané oznámení, žádaje náhradu 39.200 Kč a uváděje, že veškeré pojištěné předměty byly mu zničeny. Plnomocník žalované nabídl žalobci náhradu 7.150 Kč, již však žalobce nepřijal. Žalovaná oznámila žalobci dopisem ze dne 16. května 1928, že škoda byla odhadnuta na 7.150 Kč a přiznána mu v této výši. Žalobce však na tento dopis žalované neodpověděl. Proti žalobě o zaplacení 39.200 Kč namítla žalovaná pojišťovna, že žalobce na její dopis ze dne 16. května 1928 vůbec neodpověděl a zejména neoznámil žalované v předepsané pěti-

denní lhůtě od doručení dopisu své záporné stanovisko ku přiznané mu výši náhrady, čímž ve smyslu § 27 odst. 3 všeob. podmínek pojišť. dal na jevo, že souhlasí s přiznanou mu náhradou škody Kč 7.150; poněvadž nepředložil podle předpisu § 32 všeob. podmínek poj. úřední vysvědčení o své nevině, namítla žalovaná předčasnost žaloby ohledně částky Kč 7.150.— a popírajíc, že žalobci vůbec shořely všechny pojištěné věci, tvrdila, že žalobce pozbyl nároku i na vyplacení přiznané mu škody Kč 7.150.— z důvodu ustanovení § 31 odst. 7 všeob. poj. podm., poněvadž při udání a vyšetření škody přeháněl vědomě výši škody. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci 35.563 Kč. Odvolání žalované vyhověl odvolací soud potud, že zamítl žalobu ohledně dalších 7.228 Kč 25 h. Potvrzující část rozsudku odůvodnil mimo jiné takto: Strana žalovaná marně se snaží dovoditi, že ku prokázání neviný žalobcovy nestačí vysvědčení obecního úřadu, potvrzené okresním úřadem, ano trestní řízení bylo opět zahájeno. Nehledíc k tomu, že podle trestních spisů řízení i o návrhu na opětné zahájení trestního řízení v čase vynesení napadeného rozsudku bylo proti žalobci zastaveno, není oprávněna výtku, že úřady výše uvedené nejsou povolány vydati vysvědčení bezvinnosti. V ustanovení § 32 odst. 1 pojišť. podmínek není uvedeno, kterým úřadem toto vysvědčení má být vydáno, a není tedy vyloučeno, by vysvědčení to nemohlo být vydáno obecním představenstvem, jako úřadem policejní moc v obci vykonávajícím. Nesprávné právní posouzení spatřuje žalovaná strana v nesprávném výkladu okolnosti, že žalobce do pěti dnů nezodpověděl dopis ze dne 16. května 1928, kterým mu byla sdělena výše náhrady žalovanou stranou přiznané, s poukazem na ustanovení §§ 27—30 poj. podmínek. Z poukazu na toto ustanovení by plynulo jen to, že, nebyl-li žalobce s nabídnutou náhradou spokojen, mohl ji uplatňovati způsobem v těchto ustanoveních ujednaným, tedy před rozhodčím soudem. Prvý soud poukazuje správně k tomu, že žalovaná strana žalobci náhradu vůbec odepřela a odpírá a že proto ona ustanovení nemají místa. Soud první stolice se sice vyslovil o důsledcích nezodpovědění dopisu ze dne 16. května 1928 ve lhůtě pětidenní, šem 27/3 poj. podmínek stanovené, než soud odvolací nepokládá ani v tom směru výtku nesprávného právního posouzení za oprávněnou. Žalovaná strana přiznává sama, že žalobce náhradu 7.150 Kč plnomocníkem žalované mu přiznanou nepřijal, a nebylo tedy důvodu pokládati nezodpovědění dopisu ze dne 16. května 1928 ve lhůtě pětidenní za důkaz o tom, že žalobce s rozhodnutím ústavu, přiznávajícím mu 7.150 Kč, tedy touž částku, jež je v dopisu uvedena, souhlasí. Že se žalovaná strana nemůže dovolávat ustanovení § 31 poj. podmínek (čís. 7), plyne ze zjištění prvního soudu, že žalobci veškeré pojištěné věci u něho shořely, dále i z bezvadného zjištění, že shořelé věci měly cenu 35.563 Kč, vyjímajíc potravín.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalované pojišťovny.

D ů v o d y:

Nerozhoduje co zjistil a jak posoudil věc první soud, nýbrž co zjistil a jak posoudil věc odvolací soud. Tento zjistil, ostatně v souladu se

soudem první stolice, že žalobci shořely všechny pojištěné věci a správně z toho usoudil, že ustanovení § 31 odst. 3 č. 7 všeobecných pojišťovacích podmínek, podle něhož pojistník pozbývá nárok na náhradu i v případě, že podstatně přehání velikost škody, nedopadá na souzený případ. Neobstojí tu ani poukaz dovolání k tomu, že znalec B. ocenil pojištěné předměty na 36.063 Kč, kdežto žalobce se domáhá náhrady 48.539 Kč, ano z pouhé skutečnosti, že se znalec a žalobce rozchází ohledně hodnoty shořelých věcí, ještě neplyne, že žalobce výši škody »přeháněl«, t. j. hodnotu shořelých věcí udával vědomě nad pravou cenou. Zda při tom první soud početní chybou zjistil úhrnnou škodu číselně nesprávně, nepadá na váhu, jelikož takové nedopatření může býti napraveno v každém období řízení (§ 419 c. ř. s.) a třetí stolice ostatně nepřezkoumává rozsudek první, nýbrž rozsudek druhé stolice. Co do namítané předčasnosti žaloby právem poukázal odvolací soud k tomu, že podle § 32 odst. 1 všeobecných pojišťovacích podmínek musí pojistník dříve, než žádá náhradu, dokázati svou nevinu, při vzniku škody ú ř e d n í m v y s v ě d ě n í m, aniž tam uvedeno, kterým úřadem má býti vydáno (§ 915 druhý odstavec obč. zák.). Ale dovolání přezírá i zjištění odvolacího soudu, že i obnovené trestní řízení bylo v době vynesení rozsudku soudu první stolice proti žalobci již zastaveno (§ 406 c. ř. s.), takže o předčasnosti žaloby již z tohoto důvodu by nebylo lze mluvíti. Ale dovolání ani jinak není v právu. Nejde již o otázku, zda věc patří na právní pořad čili nic, a samo dovolání opak toho netvrdí a vzhledem k ustanovení § 11 (2) zák. o pojišťovací smlouvě tvrditi by ani nemohlo, ana žalovaná plnění odmítá. Ale dovolání i marně se odvolává na ustanovení § 27 odst. 3 všeobecných pojišťovacích podmínek, podle něhož pojistník, není-li spokojen s náhradou ředitelstvím mu přiznanou, jest povinen učiniti o tom do pěti dnů ředitelství písemné oznámení, a že, promešká-li tuto lhůtu, pokládá se to za důkaz, že souhlasí, jež v tomto případě nepřichází v úvahu, jelikož podle pravidel poctivých styků (§ 914 obč. zák.) nelze míti za to, že toto smluvní ustanovení má platiti i v případě, že pojistník škodu ředitelstvím přiznanou dříve již výslovně odmítl, jakž se podle zjištění odvolacího soudu stalo v souzeném případě.

Čís. 12302.

Domáhá-li se manželka nepřipustnosti exekuce vyklizením, povolené proti manželu, ježto byt najala ona, nikoliv manžel, nelze nepřipustnost exekuce obmeziti jen na ni s vyloučením příslušníků domácnosti, jejím právem bytu spoluužívajících, nanejvýš jejího manžela.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1933, Rv I 2283/32.)

Žalované majitelce domu byla povolena exekuce vyklizením Josefa D-a. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se Anna D-ová nepřipustnosti exekuce, tvrdíc, že byt najala ona, nikoliv její manžel Josef D. P r o-